

Ігор ВОНС

аспірант освітньо-наукової програми «Менеджмент», ЗУНУ

ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА ОРГАНІЗАЦІЙ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

«У сучасних умовах глобалізації та активного впровадження принципів сталого розвитку особливої актуальності набуває формування ефективної інвестиційної політики організацій. Така політика виступає не лише механізмом підвищення конкурентоспроможності підприємств, а й важливим інструментом забезпечення економічної, соціальної та екологічної стабільності в довгостроковій перспективі» [1].

Роль інвестиційної політики у забезпеченні сталого розвитку є вкрай важливою. Інвестиційна політика організацій визначає стратегічні вектори залучення, розміщення та використання інвестиційних ресурсів. «У контексті сталого розвитку вона набуває нового значення, оскільки пріоритет надається проектам, що поєднують економічну вигоду з екологічною безпекою та соціальною відповідальністю» [2].

Згідно з Концепцією сталого розвитку, запропонованою ООН, «стратегічні інвестиції мають орієнтуватися на підтримку чистих технологій, розвиток «зеленої» енергетики, раціональне використання природних ресурсів і забезпечення високих стандартів соціальної відповідальності» [3].

Правильно сформована і здійснювана інвестиційна політика дозволяє організаціям досягти ефектів щодо: забезпечення ресурсної ефективності виробництва, в тому числі, енергетичної; зменшення негативного впливу на довкілля; розвитку людського капіталу та підвищення якості життя населення; формування позитивного іміджу організацій і покращення їх позицій на ринку завдяки впровадженню принципів корпоративної соціальної відповідальності.

Основні напрями інвестиційної політики організацій в контексті сталого розвитку наведено в табл. 1.

Основні напрями інвестиційної політики організацій в контексті сталого розвитку

№ з/п	Напрями
1	Інвестування в екологічні проекти. Цей процес охоплює розвиток відновлюваної енергетики, екологізацію виробництва, модернізацію виробничих потужностей організацій з використанням екологоощадних технологій тощо.
2	Фінансування соціальних програм. «Організації все частіше інвестують у створення безпечних та комфортних умов праці, підтримку освітніх і медичних проектів для працівників і громад, що сприяє зміцненню соціальної стабільності» [4].
3	Розвиток «зеленого» інвестування, що передбачає спрямування інвестицій у проекти, що стосуються розвитку циркулярної економіки, спрямовані на зменшення антропогенної діяльності на довкілля та ін.
4	Застосування ESG-критеріїв при ухваленні інвестиційних рішень. «Інвестори та організації дедалі частіше оцінюють проекти за екологічними (Environmental), соціальними (Social) та управлінськими (Governance) критеріями, що сприяє інтеграції принципів сталого розвитку у фінансову та господарську діяльність» [5].

Доповнюючи табл. 1, зазначимо, що застосування ESG-критеріїв (табл. 2) при ухваленні інвестиційних рішень дозволяє оцінювати не лише фінансову привабливість проектів, а й їхній вплив на довкілля, суспільство та якість корпоративного управління. Це стає важливою частиною відповідального інвестування організацій в контексті сталого розвитку.

Критерії ESG при ухваленні організаціями інвестиційних рішень

Компонент ESG	Основні критерії
Environmental (Екологічні)	<ul style="list-style-type: none"> - викиди парникових газів (ghg emissions); - частка енергії з відновлюваних джерел; - управління відходами та рециклінг; - використання водних ресурсів; - наявність і використання організацією екологічної сертифікації (ISO 14001); - планування кліматичних ризиків;

Компонент ESG	Основні критерії
Social (Соціальні)	<ul style="list-style-type: none"> - дотримання прав людини; - умови праці в організації та охорона здоров'я її працівників; - інклюзивність та недискримінація; - корпоративна соціальна відповідальність; - взаємодія з територіальними громадами; - захист персональних даних;
Governance (Корпоративне управління)	<ul style="list-style-type: none"> - структура органів управління; - прозорість фінансової звітності, впровадження міжнародних стандартів корпоративного управління (ISO 26000) в рамках посилення прозорості інвестиційної діяльності; - наявність кодексів корпоративної етики; - участь акціонерів у прийнятті стратегічних рішень; - ефективність ризик-менеджменту організації; - антикорупційні заходи

Примітка. Сформовано за результатами аналізу наукової літератури

Представлені у табл. 2 критерії, сформовані на основі міжнародних стандартів і рекомендацій з відповідального інвестування, а також досліджень у сфері сталого розвитку. Основні літературні та нормативні джерела ESG-критеріїв, які визначають склад і застосування ESG-критеріїв, включають:

– UN PRI (Principles for Responsible Investment) – Принципи відповідального інвестування, ООН (2006 рік).

– UN Global Compact – Глобальний договір ООН щодо сталого розвитку (з 2000 року).

– GRI Standards (Global Reporting Initiative) – Стандарти нефінансової звітності (оновлені у 2021 році).

– OECD Guidelines for Multinational Enterprises – Рекомендації для багатонаціональних компаній щодо відповідальної діяльності (ОЕСР, остання редакція – 2023 рік).

– ISO 26000:2010 – Міжнародний стандарт «Керівництво щодо соціальної відповідальності».

– Європейську стратегію сталого фінансування (EU Sustainable Finance Strategy, 2021) – офіційний документ Європейської Комісії.

Отже, інвестиційна політика, орієнтована на досягнення цілей сталого розвитку, стає потужним інструментом трансформації

економіки на всіх рівнях – від окремих підприємств до національних економік. Вона забезпечує не лише економічну ефективність, а й сприяє гармонійному розвитку суспільства та збереженню природного середовища для майбутніх поколінь.

Оновлена інвестиційна політика організацій як інструмент сталого розвитку має ґрунтуватися на інтеграції економічних, соціальних та екологічних цілей у стратегічне планування та інвестиційні рішення. Вона повинна враховувати сучасні виклики, зокрема, такі як кліматичні зміни, виснаження, погіршення якості і нерациональне використання природних ресурсів, соціальна нерівність, безпекові ризики. Така інвестиційна політика має базуватися на концепції «довгострокової цінності». Вона повинна спрямовуватись на досягнення синергії між економічними інтересами організації, потребами суспільства та збереженням довкілля для майбутніх поколінь.

Список використаних джерел

1. Данилюк О.В. Інвестиційна політика підприємств: сучасні виклики та перспективи розвитку. Київ: Наук. думка, 2022.
2. Климчук Р.С. Інвестиційна діяльність у контексті сталого розвитку економіки. Харків: Фоліо, 2023.
3. UN. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. United Nations, 2023.
4. Мельник Л.Г. Соціальна відповідальність бізнесу в системі сталого розвитку. Суми: Університетська книга, 2023.
5. OECD. Integrating ESG Factors into Investment Decisions. Paris, 2024.